

Laupa Põhikool

LOOVTÖÖDE KOOSTAMISE JA KAITSMISE JUHEND

Abiks loovtöö koostajale

Koostas õpilane Tubli

Juhendas õpetaja Tark

Laupa 2024

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. LOOVTÖÖ LIIGID.....	5
2. LOOVTÖÖ TEEMA VALIK JA AJAKAVA	6
2.1. Teema valik.....	6
2.2. Töö planeerimine	6
2.3. Teemakohase allikmaterjali kogumine ja bibliograafia koostamine	7
2.4. Loovtöö kirjutamine	7
2.5. Projekti või kunstitöö aruande kirjutamine.....	8
2.6. Loovtöö esitamine.....	8
2.7. Loovtöö kaitsmine	8
3. TÖÖ ÜLESEHITUS.....	9
3.1. Tiitelleht.....	9
3.2. Sisukord	9
3.3. Sissejuhatus.....	9
3.4. Töö sisu.....	10
3.5. Kokkuvõte.....	10
3.6. Lisad.....	10
4. TÖÖ VORMISTAMINE.....	11
4.1. Tekst ja pealkirjad.....	11
4.2. Tabelid ja joonised.....	12
4.3. Tekstisisene viitamine.....	12
4.4. Kasutatud allikad	14
5. LOOVTÖÖ JUHENDAMINE	16
6. LOOVTÖÖ ESITAMINE JA KAITSMINE.....	17
6.1. Töö esitamine.....	17

6.2. Töö kaitsmine	17
7. LOOVTÖÖ HINDAMINE.....	18
KASUTATUD ALLIKAD	19
LISA 1. ÕPILASUURIMUSE HINDAMISMUDEL	20
LISA 2. PROJEKTI JA KUNSTITÖÖ HINDAMINE.....	24

SISSEJUHATUS

Igal õppeaastal koostavad Laupa Põhikooli 8. klassi õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks võib olla uurimus, projekt, kunstitöö vms. Loovtöö teema ning liigi valib iga õpilane iseseisvalt ning kooskõlastab selle loovtöö juhendajaga. Käesolev loovtöö juhend sisaldab nõudeid, juhiseid ja soovitusi loovtöö koostamiseks, vormistamiseks ja kaitsmiseks.

Kirjaliku loovtöö koostamisel ja vormistamisel tuleb järgida Laupa Põhikooli loovtöö koostamisel väljakujunenud nõudeid:

- Loovtöö teeb õpilane individuaalselt või paaristööna.
- Loovtöö liik ja teema tuleb teatada õppejuhile hiljemalt jooksva õppeaasta 1. oktoobriks. Selleks täidab õpilane loovtöö ajakava lehe, kus kajastub valitud loovtöö liik, esialgne teema, juhendaja ja planeeritavad tegevused ajalises järjestuses.
- Loovtöö peab valmima hiljemalt aprillis. Valmis töö esitamise täpne tähtaeg määratakse õppeaasta alguses.
- Juhendaja vaatab valmis loovtöö üle, mille järel on võimalus teha töösse parandusi. Seejärel esitavad juhendajad loovtööd kaitsmiskomisjoni esimehele.
- Loovtööde kaitsmine toimub üldjuhul mais.
- Loovtöö loetakse sooritatuks, kui õpilane esineb III kooliastmes konkursil, kus sisaldub ühe osana tema loovtöö.
- Kui töö ei laeku õigeaegselt või ei saa positiivset hinnet, määratakse direktori käskkirjaga järelkaitsmise tähtaeg.

1. LOOVTÖÖ LIIGID

Õpilasuuring on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele iseseisva loovtöö kogemuse ning võimaldab tegeleda huvipakkuvate teemade või probleemidega. Õpilasuuring on valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on autori järeldused ja üldistused.

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine, mis pakub hea võimaluse üksi või koos kaaslastega valitud teemal ellu viia oma ideid. Projekt annab korraldamise kogemust, juhtimis- ja meeskonnatöö kogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja muid tarvilikke kogemusi. Projekt võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike, nt. lühiuurimust, esinemisi, esitlusi, näitusi jm. Projektina võib valmida õpilasfirma, ürituse ettevalmistamine ja läbiviimine, näituse korraldamine jm.

Omaloominguline töö käsitleb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostust, rõõmu pakkuv ja silmaringi arendav.

Omaloomingulise töö võimalusi:

- muusikaline omalooming, ka muusikateose esitamine, muusika visualiseerimine läbi liikumise, muusikaline kujundus illustreerimaks kirjandusteost;
- erinevate tehnikatega kunstitööde näitus, animafilm jne;
- kootud, heegeldatud, õmmeldud jne. esemete valmistamine;
- mudelite, makettide, robotite, tarbeesemete valmistamine;
- (illustreeritud) luulekogu, jutukogu, koomiksialbum jne;
- ristsõnavihik, harjutuste kogumik, õppevideo jne.

Projekt ja omaloominguline töö võivad valmida ka paaristööna. Sel juhul on määratletud mõlema liikme panus nii praktilises kui ka teoreetilises osas.

Silmapaistvate tulemuste saavutamine koolivälistel aineolümpiaadidel (maakondlikud esikohad, vabariiklikel esikuuik). Töö kaitsmiseks tuleb koostada kirjalik osa ja esitlus oma saavutustest.

2. LOOVTÖÖ TEEMA VALIK JA AJAKAVA

2.1. Teema valik

Teema valik võiks lähtuda paikkondlikult ja/või õppeprotsessis olulistest teemadest, arvestades õpilase huvisid ja võimeid. Teema tuleb lühidalt ja konkreetselt sõnastada, lai teemavalik kitsamalt piiritleda (valida alateema), et töö ei kujuneks õpilasele üle jõu käivaks.

Loovtöö võib olla kirjeldav uurimus, mitme nähtuse vaheliste seoste uurimine, probleemi põhjuste analüüsimine jms. Oluline on jälgida, et uurimuse asemel ei valmiks referaat või materjalimapp, st et kindlasti tuleks sõnastada uurimuse eesmärk ja jõuda järelduste, üldistusteni. Eesmärki võib sõnastada järgmiselt: *Ma tahan oma uurimistööga selgitada välja/anda ülevaade..., kas/kuidas/miks... .* Heategevusliku ürituse korraldamise eesmärk võib olla nt koguda loteriiga raha vähekindlustatud perede lastele jõulupakkide tegemiseks vms.

2.2. Töö planeerimine

Pärast teema valimist tuleb koostada ajakava (Tabel 1). Kui on plaanis uurimise käigus kedagi intervjuuerida, tuleb koostada küsitlusleht. Kavandatakse esialgne loovtöö struktuur.

Tabel 1. Loovtöö üldine ajakava. Autor: Anne-Ly Seljama

september-oktoober	Teema valimine ja juhendaja leidmine. Õpilased täidavad vastava blanketi, esitavad tunnis „Loovtöö alused“.
	Oma teema valiku põhjendus ja lühike ülevaade (tunnis „Loovtöö alused“), mida tegema hakatakse.
	Oma loovtöö ajakava koostamine (koos juhendajaga).
november-jaanuar	Töö tarvis materjali/kirjanduse otsimine. Praktilise töö puhul (üritus, looming vms) ettevalmistustöö ja võimalusel läbiviimine
jaanuar	Vahekokkuvõtte tunnis „Loovtöö alused“
veebuar-märtsi lõpp	Töö tegemine (vastavalt ajakavale ja juhendajale aru andes), töö kirjaliku osa valmimine, vormistamine.
aprill	Töö kaitsmisele lubamine juhendaja poolt ja töö esitamine õppejuhile.
mai algus	Oma loovtöö kaitskõne koostamine ja esitluse tegemine.

2.3. Teemakohase allikmaterjali kogumine ja bibliograafia koostamine

Õpilane uurib õpetaja juhendamisel teemakohaseid materjale internetist, raamatukogust jm, küsitleb vajadusel teemaga seotud inimesi. Huvipakkuvate materjalide põhjal koostatakse allikmaterjalide nimekiri koos vajalike viidetega (autor, pealkiri, internetiaadress jm). Kui loovtöö aluseks on ilukirjandusteos, loeb õpilane teose läbi ja täidab lugedes uurimisteemat silmas pidades erinevaid ülesandeid.

Materjali läbitöötamine, süstematiseerimine, liigendamine. Valitakse teemakohane materjal, mida töös refereeritakse või muul moel kasutatakse, viidatakse allikale. Korrastatakse vajalik kogutud allikmaterjal: sisestatakse küsitluslehtede sisu ja muud märkmed arvutisse. Sõnastatakse oma seisukohad. Vaadatakse üle uurimuse esialgne struktuur, vajadusel tehakse selles muudatusi. Koostatakse või otsitakse joonised, skeemid, tabelid, fotod jm illustreeriv materjal.

2.4. Loovtöö kirjutamine

Loovtöö osad:

1. tiitelleht
2. sisukord
3. sissejuhatus
4. uurimuse peateemade ja alateemade põhjal vormistatud tekst
5. kokkuvõte
6. kasutatud kirjandus
7. lisad.

Sissejuhatuses antakse kokkuvõtlik ülevaade teemast ja probleemidest, selgitatakse uurimuse eesmärki, tutvustatakse kasutatud allikmaterjali ja selle kogumist, tutvustatakse töö ülesehitust. Töö sisuosa jaotatakse peatükkideks, vajadusel ka alapeatükkideks. Uurimuse kokkuvõte peaks kajastama peatükkide järeldusi ja andma vastuse, kas sissejuhatuses püstitatud eesmärgid on täidetud. Lisas esitatakse loovtöö illustreeriv materjal, nt. fotod, skeemid, tabelid, tekstikoopiad jms. Lisadele tuleb tekstis viidata.

2.5. Projekti või kunstitöö aruande kirjutamine

Projekti või kunstitöö kirjaliku aruande osad:

1. tiitelleht
2. sisukord
3. sissejuhatus
4. töö käigu kirjeldus
5. kokkuvõte, sh enesehinnang tööle
6. kasutatud kirjandus
7. lisad

2.6. Loovtöö esitamine

Projektitöö valmib vastavalt kokkulepitud ajakavale.

Kirjaliku osa esitamiseks annab loa juhendaja. Õpilane esitab töö elektrooniliselt PDF-formaadis vähemalt nädal enne kaitsmist õppejuhile.

2.7. Loovtöö kaitsmine

Õpilane esitab lühikese (kuni 10 min) kokkuvõtte oma tööst koos illustreeriva esitlusega: tutvustab teemat, töö eesmärki, kasutatud materjale, üldistusi-järeldusi, milleni tööd koostades jõudis, kirjeldab tööprotsessi, räägib, mida ta tööd tehes õppis. Praktilise töö puhul demonstreerib valminud tööd. Õpilane on valmis vastama kuulajate küsimustele. Mitme autori puhul osalevad kaitsmisel kõik grupi liikmed. Töö kaitsmisel kasutatakse üldjuhul tehnilisi vahendeid, milles kajastatakse töö valmimise protsessi.

3. TÖÖ ÜLESEHITUS

Töö iseseisvad osad on sisukord, sissejuhatus, sisuline osa (peatükkidena), kokkuvõte, kasutatud allikad ja lisad (vajadusel).

3.1. Tiitelleht

Tiitellehele kirjutatakse kooli nimi, töö vorm (õpilasuuring, projekt vms), töö pealkiri ja alapealkiri (kui on), töö autori ja juhendaja ees- ja perekonnanimi, töö teostamise koht ning aasta.

Tiitellehel ei panda lausete (sõnade) lõppu punkti ega valmimiskoha ja -aasta vahele koma. Töö pealkiri kirjutatakse läbivalt suurtähtedes, suuremas kirjas ja jämetrükis (20 tähesuurust) joondusega lehe keskele. Andmed töö autori (koostaja) ja juhendaja kohta kirjutatakse 14 tähesuurust joondusega lehe paremasse serva. Ülejäänud andmed kirjutatakse 12 tähesuurusega joondusega lehe keskele. Tiitellehel pole lubatud poolitused ja lühendite kasutamine.

3.2. Sisukord

Sisukord luuakse automaatselt ja paigutatakse tiitellehe järele töö algusesse. Seal peavad sisalduma kõigi jaotiste, alajaotiste pealkirjad ning leheküljenumbrid.

3.3. Sissejuhatus

Sissejuhatus sisaldab nii töö idee, eesmärkide ja ülesannete sõnastust kui ka töö metoodikat, juhul kui materjali ja metoodika kohta ei vormistata omaette peatükki. Sissejuhatus on lühike (umbes pool lehekülge).

Sissejuhatuses peaksid olema kajastatud järgmised punktid:

- teema valik
- töö eesmärk
- põhiliste allikate iseloomustus

3.4. Töö sisu

Töö sisu annab edasi vastava teema teoreetilise käsitluse ja autori poolt läbiviidud uurimuse tulemused, analüüsi ja järeldused. Eksperimentaalse töö puhul vormistatakse eraldi peatükina materjal ja metoodika, kus antakse ülevaade töös kasutatud teaduslikest meetoditest. Projektitöö puhul kirjeldab autor töö protsessi ja tulemust.

Tulemused, arutelu ja järeldused võivad olla vormistatud koos või eraldi peatükidena olenevalt töö iseloomust.

Oluliseks tuleb pidada töö otstarbekat liigendamist. Kui töö sisaldab jooniseid ja fotosid, tuleb neile tekstis vastavalt viidata.

Tekstis tuleb asutuste, organisatsioonide ja muude spetsiaalsete lühendite esmakordsel mainimisel kirjutada täielik nimetus välja, mille järel sulgudes märgitakse lühend. Edaspidistes tekstiosades võib kasutada ainult lühendit. See kord ei kehti tavapärase eesti keeles kasutatavate lühendite kohta.

3.5. Kokkuvõte

Kokkuvõte annab vastuse töö sissejuhatuses püstitatud ülesannetele. Antakse hinnang tööprotsessile ja ülevaade sellest, mida antud töö kirjutamine autorile andis. Välja võib tuua nii negatiivse kui positiivse kogemuse.

3.6. Lisad

Lisadena esitatakse tööd täiendavad suuremahulised andmetabelid ja joonised. Lisad paiknevad töö lõpus peale kasutatud allikate nimekirja. Lisadele peab olema tekstis viide. Lisad saavad omaette numbrid, mis märgitakse lehekülje ülaserava vasakusse nurka (LISA 1., LISA 2. jne.). Lisaks nimetusele LISA 1. peab sellele järgnema ka lisa pealkiri.

4. TÖÖ VORMISTAMINE

Loovtöö või praktilise töö aruanne esitatakse masinakirjas, korrektselt vormistatuna ja PDF-formaadis. Tähelepanu tuleb pöörata teksti keelele ja stiilile: sõnastus peab olema selge ja korrektne, töös ei tohi olla õigekirjavigu. Loovtöö esitatakse A4 formaadis. Kõik töö leheküljed (v.a tiitelleht) nummerdatakse. Lehekülje number asub lehe all ääres keskel. Kogu dokumendi veerised on 2,5 cm ülalt ja alt; 2 cm paremalt; lehe vasakust servast 3 cm.

4.1. Tekst ja pealkirjad

Trükikiri: Times New Roman, tähesuurus 12 punkti, reavahega 1,5.

Tekst joondatakse nii, et lehekülje mõlemad servad on sirged (rööpjoendus - justify).

Peatükkide, sissejuhatuse, kokkuvõtte, allikate loetelu ja lisade pealkirjad kirjutatakse läbivalt suurte tähtedega, kirjastiilis Times New Roman ning paksus kirjas (**bold**). Tähesuurus on 16 punkti.

Alajaotuse, alapunktide pealkirjad kirjutatakse väiketähtedega (v.a suur algustäht) ning paksus (**bold**) kirjas. Tähesuurusega 14 punkti.

Kolmanda taseme pealkirjad kirjutatakse väiketähtedega (v.a. suur algustäht) ning paksus (**bold**) kirjas. Tähesuurusega 12 punkti.

Peatükkide ja teiste alljaotuste pealkirjade järele punkti ei panda. Erandiks on juhud, kus pealkiri koosneb mitmest lausest. Loovtööde pealkirjades küsi- ja hüüdlauseid tavapäraselt ei kasutata. Sõnu pealkirjades ei poolitata. Lühendite kasutamine ei ole soovitatav.

Pealkiri paigutatakse lehe vasakusse serva. Kõiki peatükke ja töö iseseisvaid struktuuriüksusi (sisukord, sissejuhatus, kokkuvõte, allikate loetelu ning esimese taseme pealkirjad) alustatakse töös uuel lehel. Kui pealkirjaga samale leheküljele mahub ainult üks rida järgnevat teksti, alustatakse uuel lehel.

Peatüki pealkirja ja teksti vahele jäetakse üks tühi rida. Kui peatüki pealkirjale järgneb alapeatüki pealkiri, siis tühja rida ei jäeta. Alapeatüki pealkirja ja eelneva teksti vahele jäetakse üks tühi rida.

4.2. Tabelid ja joonised

Tabelid ja joonised eraldatakse eelnevast ja järgnevast tekstist tühja reaga (kirja suurus 12). Tabelid ja joonised peavad olema tekstis lahti seletatud (*Tabel 2*). Ühtki töö osa ei alustata ega lõpetata tabeli või joonisega. Tabelitel on pealkirjad ja joonistel allkirjad, mõlemad on nummerdatud (numeratsioon on läbiv, tabelitel oma numeratsioon ja joonistel oma). Tabelite pealkirjade ning jooniste ja fotode allkirjade lõppu punkti ei panda.

Tabel 2. Osavõtt JÄVI aritmeetika võistlusel koolide kaupa. Autor: Anne Martis

Jrk nr	Kool	5.klass	6.klass	7.klass	8.klass	9.klass
1	Imavere põhikool	6	12	11	4	7
2	Retla-Kabala	8	9	3	5	6
3	Käru põhikool	9	1	4	2	2
4	Koigi põhikool	0	0	0	0	0
5	Laupa põhikool	14	10	13	11	7
6	Olustvere põhikool	13	4	4	4	0
7	Võhma kool	9	6	12	4	14
8	Suure-Jaani kool	23	33	40	24	20
	Kokku	82	75	87	54	56

Fotod ja kaardid paigutatakse töösse nagu joonised, kuid neil on oma numeratsioon (*Joonis 1*). Nii tabelite kui jooniste puhul tuleb viidata autorlusele, k.a. originaalpiltide puhul.

Joonis 1. Piparkoogi tegu õppeköögis. Autor: Anneli Paas

4.3. Tekstisisene viitamine

Kõigile töös kirja pandud seisukohtadele, faktidele ja andmetele, mis ei ole autori enda poolt välja mõeldud, tuleb viidata. Võõraste mõtete esitamist enda oma pähe käsitletakse plagiaadina.

Teistele autoritele kuuluvaid seisukohti või andmeid võib loovtöös esitada refereeringutena või tsitaatidena.

Refereringu puhul võetakse teise autori mõte kokku või jutustatakse ümber. Refereerimisel märgitakse refereeritava teksti järel sulgudesse autori perekonna nimi ja viidatava allika väljaandmise aasta number. Refereeringu puhul ei kasutata jutumärke, kuid tekstist peab olema selgelt nähtav, kust ühe autori refereering algab ja kus lõpeb.

Lause viite näide:

Edu saavutamisele suunatud eesmärkidega õppija soovib näidata oma häid võimeid ja oskusi ning tõestada enda võimekust võrreldes teistega (Covington, 2000).

Õppimise protsessi asemel keskenduvad edu saavutamisele suunatud inimesed pigem õppimise tulemusele (Eppler, Harju, 1997).

Lõigu viite näide:

Klassikliima all mõistetakse inimsuhete olukorda klassis. Oluline on, kuivõrd hästi suudetakse koos õppida ja tegutseda. Seda soodustab kokkuhoidvuse suurendamine ja toimetulek üksikute koostöö segajate domineerimise sooviga. (Krips, 2017)

Tsitaat on sõnasõnaline väljavõte viidatava kirjatüki tekstist. Tsitaatidena tuuakse välja näiteks mõisted, eriti ilmekad või huvitavad mõtted või näited. Tsitaate võib lühendada või katkestada, aga seejuures tuleb väljajäetav koht kindlasti tähistada (...) märgiga. Lühendus ei tohi muuta ka originaalteksti mõtet. Tsitaat peab olema jutumärkides ning lõppema viitega, milles on ära toodud autori perekonna nimi, kasutatava allika väljaandmise aasta ning lehekülje number, millel tsitaat viidatavas materjalis paikneb.

Tsitaadi näide:

„Ebaturvalises ja raskesti ennustatava tulevikuga ühiskonnas võivad küll tekkida ühekordsed protestiaktioonid (...), aga mitte kodanikeühiskonda, mis oleks võimeline kaitsma turvalisust kui ühishüve” (Lagerpetz, 2005, lk 15).

4.4. Kasutatud allikad

Kasutatud kirjanduse loetelus tuuakse välja kõik töös kasutatud ja viidatud materjalid. Kirjed on järjestatud alfabeetiliselt. Kõik viidatud allikad peavad olema kasutatud kirjanduse loetelus ja kasutatud kirjanduse loetelus tohib olla ainult neid allikaid, millele töös on viidatud.

Sama autori töö esitatakse ilmumisaasta järjekorras. Raamatute ja artiklite kohta esitatakse järgmised andmed: autori(te) nimi (nimed), ilmumisaasta, pealkiri ja alapealkirjad (vastavalt tiitellehele), trüki köide, osa, number, ilmumiskoht, kirjastus või väljaandja

Näited, kuidas märkida allikaloendisse erinevat liiki materjale:

Raamat:

Autori perekonnanimi, Eesnimetäht. Pealkiri. Alapealkiri (kui on). Trükk, Ilmumiskoht Kirjastus, Ilmumisaasta, lehekülgede koguarv.

Lõugas, V. Arheoloogia Eestimaa teedel. 2., parand. ja täiend. trükk, Tallinn Valgus, 1989, 412 lk

Ajalehe või ajakirja artikkel:

Perekonnanimi, Eesnimetäht. (aasta). Pealkiri. Ajakirja/ajalehe pealkiri, number, lehekülje numbrid.

Andresen, L. (2006). Õpetaja ja tema areng. Haridus, nr 11-12, lk 13-16.

Veebiallikad:

Perekonnanimi, Eesnimetäht. (Ilmumisaasta). Pealkiri. Külastatud aadressil allika täielik aadress (materjalide vaatamise kuupäev).

Vikipeedia. (2019a). Harilik astelpaju. Külastatud aadressil https://et.wikipedia.org/wiki/Harilik_astelpaju (21.10.19)

Allikad, millel ei ole autorit ja millele viidatakse pealkirja alusel:

Allika pealkiri. (Ilmumisaasta). Väljaanne, väljaande number.

Eesti põhikooli ja gümnaasiumi riiklik õppekava. (2002). Riigi Teataja I, 20.

Võõrkeelsele allikale viitamisel tuleb silmas pidada, et kogu viide (numbrite, köidete, lehekülgede lühendid) peavad olema vastavas keeles.

Originaalpealkirjadel tuleb säilitada vana kirjapilt, mis tänapäevase keelega ei pruugi ühtida.

5. LOOVTÖÖ JUHENDAMINE

Üldjuhul on loovtöö juhendaja õpetaja või muu kompetentne isik, kes tunneb hästi vastavat valdkonda ja on pädev juhendama õpilase loovtööd. Kui juhendaja on väljastpoolt kooli, määratakse õpilasele koolipoolne kaasjuhendaja.

Juhendaja ülesanne on:

- aidata õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel,
- soovitada vajadusel kirjandust ja anda suuniseid info leidmisel,
- jälgida töö vastavust sisulistele ja vormilistele nõuetele ning ajakava täitmist,
- nõustada õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks ja kirjaliku osa/aruaude vormistamisel,
- täpsustada paaristöös liikmete tööpanuse,
- jälgida, et töö kirjalik osa oleks õigel ajal esitatud.

6. LOOVTÖÖ ESITAMINE JA KAITSMINE

6.1. Töö esitamine

Projektitöö valmib vastavalt kokkulepitud ajakavale. Kirjaliku osa esitamiseks annab loa juhendaja. Õpilane esitab töö elektrooniliselt PDF-formaadis vähemalt nädal enne kaitsmist õppejuhile.

6.2. Töö kaitsmine

Õpilane esitab lühikese (kuni 10 min) kokkuvõtte oma tööst koos illustreeriva esitlusega: tutvustab teemat, töö eesmärki, kasutatud materjale, üldistusi-järeldusi, milleni tööd koostades jõudis, kirjeldab tööprotsessi ning räägib, mida ta tööd tehes õppis. Praktilise töö puhul demonstreerib valminud tööd. Õpilane on valmis vastama kuulajate küsimustele. Mitme autori puhul osalevad kaitsmisel kõik grupi liikmed. Töö kaitsmisel kasutatakse üldjuhul tehnilisi vahendeid, milles kajastatakse töö valmimise protsessi.

7. LOOVTÖÖ HINDAMINE

Hindamiskomisjoni kinnitab kooli direktor. Igal tööil peab olema retsensent, kelle arvamus läheb arvesse hindamisel.

Hindamise kriteeriumid on järgnevad:

- Püstitatud eesmärkide ja sisu vastavus, põhjalikkus.
- Kirjaliku töö ülesehituse terviklikkus: kas kõik töö osad on olemas, kas liigendus on piisav ja loogiline.
- Keele korrektsus ja stiili sobivus.
- Vormistamise korrektsus, sh viitamine.
- Õpilase aktiivsus tööprotsessis.
- Töö kaitsmine.

Hindamine toimub vastavalt kooli õppekavas kehtestatud hindamisjuhendile:

- 90 – 100 väga hea (5)
- 75 – 89 hea (4)
- 50 – 74 rahuldav (3)
- alla 50 punkti saanud töö on mitterahuldav.

Tööga tuleb edasi töötada ja uuesti esitada vastavalt juhendaja ja komisjoniga kokkulepitud ajaks. Kaitsmise aja määrab direktor.

Loovtöö hinne kantakse 8.klassi tunnistusele. Kaitsmata jäänud töö hinne on „puudulik“.

Põhikooli lõputunnistusele kantakse loovtöö teema.

KASUTATUD ALLIKAD

Haridus- ja Noorteamet. (2017). Kasutamise kuupäev: august 2023. a., allikas Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks põhikoolis, 2017: <https://oppekava.ee/soovitusi-ja-naiteid-loovtoode-labiviimiseks-pohikoolis-2017/>

Sõrmus, K. (2012). *Haridus- ja Noorteamet.* Kasutamise kuupäev: august 2023. a., allikas <https://oppekava.ee/uurimistoo-juhendamine-pohikoolis/>

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord. Haridus- ja teadusministri määrus nr 62. 12.10.2011//RT I, 13.10.2011,13. (RT I, 03.09.2013, 14)

LISA 1. ÕPILASUURIMUSE HINDAMISMUDEL

Esitatud on „väga hea“, „hea“, „rahuldava“ ning „mitte rahuldava“ hinde kriteeriumid. Kui töö on mõningaid puudusi, mille tõttu töö hinnet „väga hea“ ei vääri, võib mõne osa punkte vähendada (kuni „rahuldava“ punktideni). Sel juhul saab töö hinne „hea“.

Sisu (50 p) H: juhendaja, komisjon	Väga hea	Hea	Rahuldav	Mitterahuldav
Töö vastavus teemale (5 p)	Teemapüstitus on selge ja uurimisküsimus asjakohaselt püstitatud. Pealkiri kajastab töö sisu. (5 p)	Teema püstitus on selge, kuid uurimisküsimused ei vasta töö teemale. Pealkiri mõningal määral vastab töö sisule. (4 p)	Teema on laialivalguv, uurimisküsimus ja uuritav materjal ei ole kooskõlas. Pealkiri ei vasta töö sisule. (3 p)	Teema on laialivalguv, uurimisküsimused puuduvad ja materjal ei ole kooskõlas. Pealkiri ei vasta töö sisule. (0 p)
Uurimismaterjal/eeltöö projekti või omaloomingu teostamiseks (5 p)	Uuritav/kasutatud materjal on kogutud süstemaatiliselt ning korrektselt (5 p)	Uuritav/kasutatud materjal esineb puudujääke, kuid töö sisu sellest ei kannata. (4 p)	Uuritav/kasutatud materjale on liiga vähe ning kogutud süsteemitult, esitatud juhuslikult. (3 p)	Uuritav/kasutatud materjalid puuduvad. (0 p)
Teemaarendus, sisu (15 p)	Töö annab hea ülevaate teoreetilisest alusmaterjalist. Uurimismeetodit on selgelt kirjeldatud, kasutatud mõisteid on selgitatud, kogutud materjali on süstemaatiliselt analüüsitud. (15 p)	Töö annab ülevaate teoreetilisest alusmaterjalist. Uurimismeetodid ei ole piisavalt selgitatud. Kogutud materjali analüüs on teemat toetav kuid sellel puudub süstemaatilisus. (10 p)	Teoreetiline ülevaade on antud, kuid see ei ole järjepidev ega mõtestatud. Mõisteid kasutatakse juhuslikult. Kogutud materjali analüüs on kesine või puudub. (5 p)	Teoreetiline ülevaade ei vasta teemale/on puudulik ega mõtestatud. Materjalide analüüs on puudulik (0 p)

Õpilasuurimuse tulemused (10 p)	Töö tulemused on olemas, selgelt sõnastatud ning kajastuvad ka töö kokkuvõttes. Õpilasuurimustöö tulemused on kooskõlas uurimiseesmärgiga. (10 p)	Töö tulemus on olemas, kuid sõnastatud ebaselgelt. Uurimistöö tulemus vastab osati uurimiseesmärgile. (7 p)	Töö tulemused on olemas, kuid neid ei ole esile toodud või ei vasta need uurimiseesmärgile. (4 p)	Töö tulemusi ei ole välja toodud. (0 p)
Töö osad (5 p)	Töös on olemas kõik nõutud osad. Töö osad on õiges proportsioonis. (5 p)	Töös on olemas kõik nõutud osad, kuid teiste osade suhtes esineb ebaproportsionaalselt lühikesi osasid. (4 p)	Mõni töö osa on puudu või teiste osade suhtes ebaproportsionaalselt lühike. (3 p)	Töös on puudu üle poole nõutud osadest. (0 p)
Töö või kirjaliku kokkuvõtte ülesehitus ja sidusus (5 p)	Töö osad on pealkirjastatud ning loogilises järgnevuses. Peatükid moodustavad hästi jälgitava terviku. (5 p)	Töö osad on pealkirjastatud, kuid töö põhiosa peatükid ei ole omavahel seotud. (4 p)	Töö ülesehitus ei ole loogiline, pealkirjad või alapealkirjad on puudu. Töö põhiosa peatükid ei ole omavahel seotud. (3 p)	Töö ülesehitus on puudulik. (0 p)
Kasutatud materjalid (5 p)	Kasutatud on mitmeid erinevaid materjale. Allikad on usaldusväärsed. Kõikidele kasutatud allikatele on viidatud. (5 p)	Kasutatud on erinevaid materjale kuid materjalides esineb üksikuid mitte usaldusväärsed allikaid. (4 p)	Töö põhineb 1-2 allikal. Tuginetud on arvamused artiklitele, allikad ei ole usaldusväärsed. (3 p)	Tööl puuduvad allikad. (0 p)

Vormistus (30 p) H: komisjon, juhendaja	Väga hea	Hea	Rahuldav	Mitterahuldav
--	----------	-----	----------	---------------

Keelekasutus (10 p)	Keelekasutus on neutraalne või teaduslik. Esineb mõningaid keele- ja stiilivigu, kuid need ei riku üldmuljet. (10 p)	Teksti sõnastus on üldiselt ladus, kuid kohati ühekülgne/konarlik. (7 p)	Keelekasutus kohati arusaamatu, kõnekeelne ja /või kohmakas, Töös on palju keelevigu. (4 p)	Tekst on algeline ja raskesti mõistetav. (0 p)
Viitamine (10 p)	Kirjandus on korrektselt viidatud (läbi töö on kasutusel üks viitamisviis, viitikirjed on nii tsiteeritud/refereeritud materjali järel kui ka kasutatud materjalides). Refereeringud ja tsiteeringud on autori mõtetest eristatavad ning korrektsed. (10 p)	Kasutatud allikatele viidates on eksitud üksikute nõuete vastu. Tsitaatide või refereeringute järel on puudu viitikirjed. Refereeringud või tsiteeringud on ebatäpsed. (7 p)	Kasutatud allikatele on viidatud ebajärjekindlalt, kasutatud on erinevaid viitamisviise. Refereeringutena on mahakirjutusi, tsiteeringud on tähistamata. (4 p)	Kasutatud allikatele ei ole viidatud. Refereeringud on mahakirjutused, tsiteeringud on tähistamata. Kasutatakse „kopeeri“ ja „kleebi“ tehnikat. (0 p)
Vormistus (10 p)	Töö vastab vormistusnõuetele (tiitelleht, teksti paigutus, lk. numbrid, pt-de numeratsioon, joonised, tabelid) (10 p)	Töö vormistuses esinevad väiksemad vead, mis eksivad vormistus nõuete vastu. Puudu on üksikud viitamised või kasutatud allikad. (3 p)	Töö vormistuses on palju vigu või mõned suured eksimused. Kasutatud allikatele on viidatud ebajärjekindlalt. (3 p)	Töö on vormistamata. Viitamine on puudulik. (0 p)
Õp.aktiivsus (10 p) H: juhendaja	Õpilase huvi ja iseseisvus tööprotsessis (5 p) Õpilane on tööprotsessist huvitatud, aktiivne ning püüdlik, peab kinni ajakavast, järgib nõudeid, koostöövalmis. (5 p)	Õpilane on tööprotsessist huvitatud ning koostöövalmis, kuid vajab meeldetuletamist, et peaks kinni nõuannetest. (4+4p)	Õpilane vajab pidevat motiveerimist, ei suuda oma vigadest õppida, neid parandada. (3+3 p)	Õpilane ei ole huvitatud tööprotsessist ning meeldetuletustele ei reageeri. (0 p)

Töö kaitsmine (10 p) H: komisjon	Uurimuse kaitsja on enesekindel, töö tutvustus on selgelt struktureeritud ja ette kantud. (10 p)	Uurimise kaitsja ebakindel, kuid ettekanne on loogiline ja struktureeritud (7 p)	Töö tutvustaja on ebakindel. Ettekanne ei ole järjekindel, loogiline ega anna edasi uurimistulemusi. (4 p)	Õpilane ei tutvusta oma tööd kaitsmisel. (0 p)
---	--	--	--	--

LISA 2. PROJEKTI JA KUNSTITÖÖ HINDAMINE

Esitatud on „väga hea“, „hea“, „rahuldava“ ning „mitte rahuldava“ hinde kriteeriumid. Kui töö on mõningaid puudusi, mille tõttu töö hinnet „väga hea“ ei vääri, võib mõne osa punkte vähendada (kuni „rahuldava“ punktideni). Sel juhul saab töö hinde „hea“.

Idee ja teostus (60 p) H:komisjon koos juhendajaga	Väga hea	Hea	Rahuldav	Mitterahuldav
Projekti idee ja teostus (30 p)	Idee on originaalne ja projekt on hästi teostatud. (30 p)	Idee on originaalne, kuid teostuses esineb puudujääke (20 p)	Idee ei ole originaalne. Projekti teostuses suuri puudusi. (10 p)	Idee ei ole originaalne. Projekti teostus on puudulik. (0 p)
Töö vastavus eesmärkidele (30p)	Töö on hästi läbi mõeldud, kavandatud/ tegevused õnnestuvad; läbi viidud tegevused täidavad täielikult püstitatud eesmärgid (30 p)	Töö on läbi mõeldud, kavandatud ja üldiselt vastab püstitatud eesmärkidele (20 p)	Töö vastab üldiselt püstitatud eesmärkidele, kuid töö tegevused ei ole läbi mõeldud. (10 p)	Töö ei vasta püstitatud eesmärkidele ning tegevused ei ole läbi mõeldud. (0 p)

<p>Vormistamine (20 p) H: komisjon Keele korrektsus ja stiili sobivus (10 p)</p>	<p>Sõnastus on selge, korrektne, sobiva stiiliga. Esineb mõningaid keele- ja stiilivigu, kuid need ei riku üldmuljet. (10 p)</p>	<p>Teksti sõnastus on üldiselt ladus, kuid kohati ühekülgne/konarlik. (7 p)</p>	<p>Sõnastus ebaselge. Esineb mitmeid õigekirjavigu (4 p)</p>	<p>Tekst on algeline ja raskesti mõistetav. (0 p)</p>
<p>Vormistus (5 p)</p>	<p>Töö vastab vormistuse nõuetele (tiitelleht, teksti paigutus, lk nrd, pt-de numeratsioon, joonised, tabelid) Viitamine nõuetekohane. Refereeringud, tsiteeringud (kui neid on) on autori mõtetest eristatavad. (5 p)</p>	<p>Töö vormistuses esinevad väiksemad vead, mis eksivad vormistuse nõuete vastu. Puudu on üksikud viitamised või kasutatud allikad. (4 p)</p>	<p>Töö vormistuses on palju vigu või mõned suured eksimused. Kasutatud allikatele on viidatud ebajärjekindlalt. (3 p)</p>	<p>Töö on vormistamata. Viitamine on puudulik. (0 p)</p>
<p>Töö osad (5 p)</p>	<p>Töös on olemas kõik nõutud osad. Töö osad on õiges proportsioonis. (5 p)</p>	<p>Töös on olemas kõik nõutud osad, kuid teiste osade suhtes esineb ebaproportsionaalselt lühikesi osasid. (4 p)</p>	<p>Töö osades on puudujääke ja osade proportsioonid ei vasta tegelikusele. (3 p)</p>	<p>Töö osad ei vasta nõuetele. (0 p)</p>

<p>Õpilase aktiivsus (10 p) H: juhendaja Õpilase huvi ja iseseisvus töö- protsessis (5 p)</p>	<p>Õpilane on tööprotsessist huvitatud, aktiivne ning püüdlük, järgib nõudeid, koostöövalmis. (5 p)</p>	<p>Õpilane on tööprotsessist huvitatud ning koostöövalmis, kuid vajab meeldetuletamist, et peaks kinni nõuannetest. (4p)</p>	<p>Õpilane vajab pidevat motiveerimist, ei suuda oma vigadest õppida, neid parandada. (3 p)</p>	<p>Õpilane ei ole huvitatud tööprotsessist ning meeldetuletustele ei reageeri. (0 p)</p>
<p>Ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine (5 p)</p>	<p>Õpilane peab kinni kokkulepitud ajakavast: koostab ja esitab töökava õigeaegselt, peab kinni ajakavast, esitab töö õigel ajal. (5p)</p>	<p>Õpilane peab mõningaselt ajakavast kinni või ei esita töökava õigeaegselt. (4 p)</p>	<p>Õpilane ei pea kinni ajakavast, vajab pidevat meeldetuletamist, ei esita juhendajale tehtud töid ülevaatomiseks. (3 p)</p>	<p>Õpilane ei pea kinni ajakavast ja ei esita tööd õigel ajal. (0 p)</p>
<p>Kaitsmine (10 p) H: komisjon</p>	<p>Uurimuse kaitsja on enesekindel, töö tutvustus on selgelt struktureeritud ja ette kantud. (10 p)</p>	<p>Uurimise kaitsja ebakindel, kuid ettekanne on loogiline ja struktureeritud (7 p)</p>	<p>Töö tutvustaja on ebakindel. Ettekanne ei ole järjekindel, loogiline ega anna edasi uurimistulemusi. (4 p)</p>	<p>Õpilane ei tutvusta oma tööd kaitsmisel. (0 p)</p>